ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Mgr. R. L., LLM., MBA,** proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2015, č. j. 21692/15/5300-22441-711458, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2018, č. j. 8 Af 53/2015 - 104,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Finanční úřad pro Prahu 3 (dále jen „správce daně“) vydal dne 10. 9. 2014, pod č. j. 5495077/14/2003-25201-108440, výzvu ručiteli (žalobci) k zaplacení daňového nedoplatku ručitelem ve výši 38.000 Kč dle § 109 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

[2] Tuto výzvu správce daně adresoval žalobci, neboť obchodní společnost Caimen development s. r. o. (dlužník), která stěžovateli za částku 190.000 Kč prodala osobní automobil, neuhradila z tohoto prodeje (zdanitelného plnění) daň z přidané hodnoty ve výši 38.000 Kč.

[3] V odůvodnění výzvy správce daně zejména uvedl, že žalobce byl v rozhodném období jediným jednatelem a společníkem dlužníka. Byl proto osobou, která věděla či vědět mohla nebo vědět měla, že přijaté zdanitelné plnění je dotčeno skutečnostmi uvedenými v § 109 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

[4] Proti výše uvedenému podal žalobce odvolání.

[5] Žalovaný uložil správci daně povinnost doplnit daňový spis dlužníka. K předvolání správce daně žalobce uvedl, že se omlouvá, ale nemá dostatečné finanční prostředky, aby se ke správci daně dostavil.

[6] V souladu s § 115 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, žalovaný seznámil žalobce (podnikající fyzickou osobu) se zjištěnými skutečnostmi a vyzval jej k vyjádření se k nim v rámci odvolacího řízení. Seznámení se zjištěnými skutečnostmi bylo zasláno do datové schránky fyzické osoby a bylo doručeno fikcí dne 30. 6. 2015.

[7] Dne 7. 7. 2015 žalobce požádal o prodloužení lhůty k vyjádření se k seznámení z důvodu nemoci.

[8] Žalovaný vydal dne 8. 7. 2015 rozhodnutí, kterým zamítl odvolání. Rozhodnutí bylo doručeno dne 14. 7. 2015.

[9] Dne 13. 7. 2015 zaslal žalobce prostřednictvím e-mailu vyjádření k seznámení, které o den později potvrdil datovou zprávou.

[10] Dne 15. 7. 2015 žalobce žalovanému zaslal žádost o navrácení lhůty v předešlý stav, neboť se nacházel v pracovní neschopnosti a nemohl se přihlásit do své datové schránky. Jeho žádosti nebylo vyhověno.

[11] Proti rozhodnutí o odvolání podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze.

[12] V žalobě uvedl, že se žalovaný nevyjádřil ke všem odvolacím námitkám, neboť vůbec nereagoval na vyjádření k seznámení se zjištěnými skutečnostmi. Žalovaný seznámení špatně doručil (do datové schránky fyzické osoby) a žalobce se s obsahem seznámil až 7. 7. 2015. Jelikož se mohl vyjádřit ve lhůtě 8 dnů od doručení seznámení, žalovaný pochybil, pokud vydal rozhodnutí před uplynutím této lhůty. Následně žalobce brojí proti nenavrácení lhůty v předešlý stav.

[13] Dále se vyjadřuje k meritu sporu – důvodům aplikace § 109 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty. Předně uvádí, že není zřejmé, z čeho žalovaný dovodil, že dlužník nechce uhradit daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). To, že někdo něco nezaplatí, neznamená, že to nechce zaplatit. K neplacení mohou být objektivní důvody, které žalovaný od dlužníka nezjišťoval, nepostačí, pokud nebyl schopen zajistit výpověď statutárního orgánu dlužníka. Není zřejmé, zda nevystavil chybné faktury, na faktury od neplatičů nevystavil dobropisy či v následujících obdobích neměl nárok na odpočet DPH. Žalobce nemohl vědět, že DPH z prodeje vozu nebude dlužníkem uhrazena, navíc nebyl povinen uhradit 38.000 Kč, ale pouze 3.333,40 Kč.

[14] Navrhl výslech svědka A. B., který měl dosvědčit, že dlužník mu cenu uhradil v hotovosti včetně DPH a A. B. toto DPH státu odvedl.

[15] Dle žalobce je nesporné, že dlužník koupil od A. B. ojetý osobní automobil, který následně prodal žalobci. Dlužník proto nemůže dlužit z prodeje vozidla více než kolik je rozdíl daně výstupu a vstupu, tedy 3.333,40 Kč. Při koupi vozidla se choval, jako řádný prodejce, neboť si ověřil, že dlužník není v registru nespolehlivých osob a „*z 90 % fakturované částky měl prokázaný od prodejce vzájemný odpočet, a tedy se nemusel ani obávat nějakého ‚ručení'*".

[16] Žalobce poukazuje na to, že se v jeho případě jedná o vícenásobné zdanění. DPH musel uhradit A. B., žalobce v postavení ručitele a v postavení prodávajícího, kdyby případně později osobní automobil prodal.

[17] Městský soud označil otázku výše dlužné daně za nepatřičnou, neboť není předmětem napadeného rozhodnutí. Žalobce měl uhradit dlužnou daň ve výši 38.000 Kč, dle daňového přiznání dlužníka. V době uskutečnění zdanitelného plnění dne 15. 6. 2012 byl žalobce jediným jednatelem (od 15. 12. 2011 do 5. 12. 2012) a společníkem dlužníka (od 6. 2. 2012 do 18. 12. 2012). Zdanitelné plnění bylo součástí zdaňovacího období 2. čtvrtletí roku 2012. Musel tedy vědět jaká je finanční situace dlužníka.

[18] V průběhu odvolacího řízení žalovaný doplnil dokazování. Ověřil bankovní účty dlužníka. V období od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2012 se uskutečnila toliko jedna bankovní transakce od obchodní společnosti BATIDERA s. r. o. a na účet byla připsána částka od správce daně. Příchozí platby byly vybírány žalobcem. Žalobce za rok 2011 ani za rok 2012 nepodal přiznání k silniční dani, není tedy jasné, pro jaké účely žalobce automobil pořídil.

[19] Žalobce tak věděl nebo alespoň měl a mohl vědět, že DPH za osobní automobil nebude dlužníkem odvedena.

[20] Městský soud se dále zabýval otázkou správnosti doručování. V řízení před správci daně byly písemnosti doručované do datové schránky fyzické osoby. Soud považuje za podstatné, že žalobce z této datové schránky na písemnosti reagoval.

[21] Závěrem soud označil zamítavé rozhodnutí o žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav za zákonné. Navržený výslech svědka soud odmítl, neboť tento výslech nemohl do řízení přinést žádné relevantní informace. Městský soud žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost

[22] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[23] V ní uvádí, že městský soud zcela přešel otázku řádného doručení. Žalovaný písemnost doručil do datové schránky fyzické osoby, ačkoliv stěžovatel, který je podnikající fyzickou osobou, v rozhodné době datovou schránku podnikající fyzické osoby neměl. Žalovaný tedy měl písemnosti adresované stěžovateli doručovat prostřednictvím poštovního přepravce. Zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a

autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o konverzi“), striktně odlišuje datovou schránku fyzické osoby od datové schránky fyzické podnikající osoby. Stěžovatel otevřel datovou schránku až 7. 7. 2018, což považuje za datum doručení seznámení. Lhůta pro vyjádření mu tedy uplynula až dne 15. 7. 2015. Pro podporu svých tvrzení uvádí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 7 Afs 46/2010 – 51. Žalovaný se s vyjádřením stěžovatele nevypořádal a zatížil tak své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 – 49). Městský soud se touto vadou ve svém rozsudku vůbec nezabýval.

[24] Městský soud se také vůbec nezabýval stěžovatelovou nemocí ani jeho žádostí o navrácení lhůty v předešlý stav.

[25] Správci daně neprokázali úmysl dlužníka nezaplatit daň. Dlužník zdanitelné plnění uvedl do svého daňového přiznání, pouze nezaplatil daň. Mohl se dostat do druhotné platební neschopnosti apod. Žalovaný i městský soud se v odůvodnění zabývali pouze tím, jak je ručitel sekundárně odpovědný, i když si není vědom úmyslu dlužníka; jeho úmysl byl určen automaticky, bez jakéhokoliv odůvodnění. „*Prostě nezaplatil - tak určitě úmyslně.*“

[26] V další části kasační stížnosti stěžovatel odkazuje na důvody, které uvedl ve své žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav a poukazuje na absurditu trojího zdanění téhož.

[27] Žalovaný se ztotožnil se závěry městského soudu. K věci nad rámec napadeného rozsudku uvedl, že hmotněprávní námitky obsažené ve vyjádření k seznámení byly vypořádány v rozhodnutí o odvolání a nemohou proto zvrátit výrok rozhodnutí žalovaného. Městský soud vypořádal všechny žalobními body a jeho rozhodnutí není nepřezkoumatelné. K tvrzeným stížnostním výtkám stran prokázání úmyslu dlužníka žalovaný odkazuje na body 26 a 28 napadeného rozhodnutí. K výše dlužné daně odkázal žalovaný na body 11 až 17 napadeného rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[28] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[29] Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[30] Stěžejní pro věc jsou v zásadě tři otázky.

[31] Je rozsudek městského soudu přezkoumatelný?

[32] Bylo stěžovateli řádně doručeno seznámení se zjištěným skutkovým stavem, a pokud nebylo, mělo toto pochybení vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného?

[33] Byly splněny podmínky pro aplikaci § 109 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty?

[34] Ostatní stížnostní výtky vypořádá soud závěrem.

[35] Judikatura setrvává dlouhodobě na tom, že za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 2 Afs 203/2016 - 51). Dochází k ní také tehdy, pokud soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[36] V projednávaném případě však rozsudek takovou vadou netrpí. Rozsudek městského soudu reaguje na všechny žalobní body. Soud posoudil doručení seznámení, výzev a dalších písemností správce daně zejména v bodech 44 až 46 napadeného rozsudku. Žádostí o navrácení lhůty v předešlý stav se soud zabýval v bodu 47 napadeného rozsudku. Nelze proto hovořit o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Stížnostní námitka je proto nedůvodná.

[37] Stěžovatel dále nesouhlasí s posouzením řádností doručení seznámení.

[38] Datová schránka je osobním elektronickým úložištěm určeným pro konkrétní osobu. Zákon o konverzi, jak správně uvádí stěžovatel, zavádí více druhů datových schránek (srov. § 3, § 4, § 5, § 17 či § 18 tohoto zákona), resp. osobních elektronických úložišť pro konkrétní osoby.

[39] Podle § 17 odst. 1 druhé věty zákona o konverzi „[u]*možňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě.*“

[40] Doručuje-li správní orgán písemnost podnikající fyzické osobě, doručuje ji zpravidla na adresu jejího místa podnikání (§ 20 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu), resp. do jejího sídla (§ 44 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve spojení s § 45 odst. 1 téhož zákona). Jsou-li splněny podmínky pro doručování do datové schránky, doručuje správní orgán fyzické podnikající osobě do její datové schránky. Nemá-li však podnikající fyzická osoba datovou schránku zřízenu, nelze této osobě bez dalšího doručit písemnost tzv. „fikcí“ dle § 17 odst. 4 zákona o konverzi, tím, že jí bude písemnost dodána (nikoliv doručena) do datové schránky určené k doručování osoby od ní odlišné (fyzické či právnické osobě) a to i v případě, že se tato osoba od adresáta s jinou datovou schránkou fakticky neliší.

[41] Výše uvedený závěr nachází své racionální opodstatnění i v realitě běžného dne. Četnost komunikace správních orgánů s fyzickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami je zpravidla velmi odlišná, což souvisí i s množstvím právních norem dopadající na tyto rozdílné adresáty.

[42] Rozhodne-li se fyzická osoba, která má zřízenou a funkční datovou schránku, ji neotevírat (nepřihlašovat se do ní), musí počítat se všemi z toho plynoucími následky. Obzvláště s možností uplynutí různých lhůt. Nemůže však po právu předvídat, že tímto svým rozhodnutím jí uplynou lhůty i v řízeních, v nichž vystupuje jako podnikající fyzická osoba.

[43] K obdobným závěrům dospělo i Ministerstva vnitra ve stanovisku nazvaném „Datové schránky a činnost správních orgánů“, ze dne 28. 6. 2010, které bylo aktualizováno ke dni 31. 10. 2012 a je dostupné online z www.mvcr.cz/soubor/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-pdf-68503.aspx či Generální finanční ředitelství v pokynu D-7 k postupu správců daně při doručování prostřednictvím datových schránek, ve kterém se na straně 2 uvádí, že má-li daňový poradce „*zřízenu pouze datovou schránku „podnikající fyzické osoby“ → správce daně bude do této datové schránky doručovat písemnosti ve věci jeho vlastní daňové povinnosti daňového poradce. Písemnosti vztahující se k jeho činnosti daňového poradce (tzn. jakožto zástupci daňového subjektu v daňovém řízení) a ostatní písemnosti, které se netýkají jeho podnikatelské činnosti, bude doručovat v listinné podobě dle § 43 a 44*“ daňového řádu.

[44] Ačkoliv bylo seznámení stěžovateli doručeno formálně vadně, ten uznal, že mu bylo materiálně (fakticky se s obsahem písemnosti seznámil) doručeno dne 7. 7. 2015, kdy se do datové schránky přihlásil.

[45] Materiální doručení zná jak správní řád, který v § 19 normuje, že písemného dokladu o doručení či dodání písemnosti není třeba, je-li z postupu účastníka řízení (adresáta) zjevné, že mu bylo doručeno, tak i daňový řád v § 51 odst. 3. Ústavnost tohoto pravidla potvrdil v usnesení ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3807/11, i Ústavní soud.

[46] Stěžovatel však vyjádření k seznámení zaslal žalovanému až po rozhodnutí o odvolání a žalovaný na něj proto nemohl přímo reagovat.

[47] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením stěžovatele, že výše uvedený postup žalovaného je pochybením. Nesouhlasí s ním však v posouzení toho, zda tato vada měla vliv na zákonnost rozhodnutí.

[48] Kasační soud konstantně judikuje, že o vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nejedná, pokud lze dovodit, že by výrok rozhodnutí byl stejný i za situace, kdyby k vadě řízení vůbec nedošlo (srov. rozsudek ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 - 59, či zejména ze dne 8. 3. 2007, č. j. 8 Afs 102/2005 - 65, a ze dne 15. 6. 2011, č. j. 2 As 60/2011 - 101).

[49] V rozsudku ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*zrušit rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. je třeba tehdy, je-li rozumně představitelné, a to i jen jako jedna z více variant toho, k čemu všemu mohlo uvedené porušení ve spojení s dalším navazujícím vývojem řízení vést, že obsah rozhodnutí o věci samé by byl v důsledku tohoto porušení jiný, a navíc nejen jiný, ale současně i nezákonný, než pokud by k porušení nedošlo.*“

[50] V rozsudku ze dne 15. 6. 2011, č. j. 2 As 60/2011 - 101, kasační soud uzavřel, že žalovaný zatížil svoje rozhodnutí procesní vadou, neboť nevyzval účastníky řízení dle

§ 36 odst. 3 správního řádu k vyjádření se k doplněným podkladům. Jednalo se o potvrzení závazných stanovisek nadřízeným správním orgánem a potvrzení souladu záměru s územně plánovací dokumentací orgánem územního plánování. Zároveň však dospěl k závěru, že *„případná vyjádření účastníků řízení k doplněným podkladům rozhodnutí by na zákonnost rozhodnutí v dané věci neměla vliv. Těmito podklady pouze došlo k potvrzení závěrů, k nimž dospěl správní orgán v územním řízení. Stěžovatel z těchto podkladů při svém rozhodování vycházel, nelze však důvodně předpokládat, že by reakce žalobců na tyto podklady - byť prostor pro ni měl být ze strany stěžovatele aktivně poskytnut - mohla mít vliv na výsledek rozhodnutí v odvolacím řízení, resp. na jeho zákonnost.“*.

[51] V rozsudku ze dne 7. 3. 2007, č. j. 8 Afs 102/2005 - 65 Nejvyšší správní soud konstatoval, že správce daně pochybil, vydal-li dodatečný platební výměr, aniž vyčkal na vyjádření stěžovatele. Skutečnosti uvedené ve vyjádření však nemohly nic změnit na posouzení výsledků daňové kontroly a splnění podmínek pro stanovení daně za použití pomůcek. Procesní vada proto podle soudu neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Navzdory určitým odlišnostem obou případů je pro nyní projednávanou věc rozhodné, že rozhodnutí správce daně není nezákonné jen proto, že nevyčkal na vyjádření daňového subjektu. Podmínkou je, že vyjádření nepřineslo nic nového, resp. neovlivnilo výsledek řízení. Z uvedené judikatury plyne, že je povinností soudu zabývat se otázkou, zda a jak mohla namítaná vada řízení konkrétně ovlivnit rozhodnutí žalovaného. Nepostačí obecný odkaz na skutečnost, že vyjádření žalobce není zjevně zcela mimo předmět řízení, proto mohou informace v něm obsažené mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Ačkoliv není úkolem soudu za žalovaného v rozsudku dotvářet důvody jeho rozhodnutí, může posoudit, zda vyjádření obsahuje skutečnosti, které jsou způsobilé ovlivnit výsledek řízení.

[52] Stěžovatel ve vyjádření k seznámení oproti odvolání rozvíjí svou argumentaci k výši daně a § 109 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty.

[53] Žalovaný však ve svém rozhodnutí tyto právní otázky vypořádal.

[54] Podle § 109 odst. 1 písm. a) „[p]*látce, který přijme zdanitelné plnění s místem plnění v tuzemsku uskutečněné jiným plátcem nebo poskytne úplatu na takové plnění (dále jen „příjemce zdanitelného plnění“), ručí za nezaplacenou daň z tohoto plnění, pokud v okamžiku uskutečnění zdanitelného plnění nebo poskytnutí úplaty na takové plnění věděl nebo vědět měl a mohl, že daň uvedená na daňovém dokladu nebude úmyslně zaplacena*“.

[55] Prodej osobního automobilu byl zdanitelným plněním a dlužník byl plátcem daně dle § 21 odst. 1 ve spojení s § 108 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty (ve znění účinném do 31. 12. 2012). Stěžovatel si z prodeje uplatnil daň na vstupu.

[56] V projednávané věci se žalovaný zabýval zdaněním prodeje osobního automobilu mezi dlužníkem a stěžovatelem. Jedná se o samostatnou transakci, která je zatížena daní z přidané hodnoty pouze jedinkrát. Tuto daň byl povinen odvést dlužník, který tak však neučinil. Za nezaplacenou daň ze zdanitelného plnění (daň na výstupu ručitele za prodej automobilu) proto dle § 109 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty ručil stěžovatel. Jedná se přitom stále o tutéž daňovou povinnost.

[57] Úvahy o stěžovatelem uváděné nižší výši ručení (3.333, 34 Kč) jsou nesprávné. Ručitel (stěžovatel) fakticky vstupuje do právního postavení daňového dlužníka (Caimen

development s. r. o.) ve vztahu ke konkrétnímu zdanitelnému plnění; jejich práva a povinnosti jsou obdobné (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 1 Afs 86/2004 – 54, č. 792/2006 Sb. NSS). Ručí tedy za nezaplacenou daň za konkrétní zdanitelné plnění (prodej osobního automobilu stěžovateli obchodní společností Caimen development s. r. o.) Daň v projednávané věci činila 38.000 Kč (daň na výstupu dlužníka).

[58] Žalovaný se dále zabýval tím, zda byla splněna podmínka ručení. Zdůraznil, že stěžovatel byl jediným jednatelem a společníkem dlužníka, věděl či vědět měl a mohl, jaké je finanční situace dlužníka.

[59] Dlužník ve zdaňovacím období 1., 2. a 3. čtvrtletí 2012 vykazoval daňové povinnosti, které nikdy neuhradil. Zdanitelné plnění rozhodné pro projednávanou věc se uskutečnilo 15. 6. 2012. Za zdaňovací období 4. čtvrtletí 2012 daňové přiznání nepodal. Od roku 2009 nepodává dlužník daňové přiznání na daň z příjmů právnické osoby. Nebylo zjištěno, že by dlužník disponoval hmotným či nehmotným majetkem. Na výzvu k podání prohlášení o majetku nereagoval. V současné době je dlužník nekontaktní.

[60] Dlužníkovi bylo zdanitelné plnění uhrazeno. Ten však daň z přidané hodnoty neuhradil. Stěžovatel byl v rozhodné době osobou oprávněnou a odpovědnou daň za dlužníka uhradit, musel tedy vědět, zda tuto uhradí. Soud souhlasí s tím, že stěžovatel znal majetkovou situaci dlužníka. Zdanitelné plnění proběhlo těsně před koncem zdaňovacího období a stěžovatel tak musel vědět, zda bude z finančních prostředků získaných prodejem zdanitelného plnění uhrazena daň na výstupu (případně i další daňové povinnosti).

[61] Výše uvedeným je zodpovězena i poslední otázka projednávané věci – zda byly splněny podmínky pro aplikaci § 109 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty.

[62] K naplnění podmínek pro ručení dle § 109 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané z přidané hodnoty v projednávané věci totiž došlo, jak správně uvedl městský soud.

[63] Pro splnění podmínek stanovených v § 109 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty postačí, pokud daňový subjekt věděl nebo vědět měl a mohl, že daň nebude úmyslně zaplacena. Ze strany stěžovatele postačí nedbalost nevědomá - nevěděl, že může nastat následek, ale vědět měl a mohl. U dlužníka ve vztahu ke splnění zákonné povinnosti se zkoumá úmysl - daň uvedená na daňovém dokladu nebude úmyslně zaplacena.

[64] Zavinění ve formě úmyslu je dáno tehdy, jestliže jednající věděl, že svým jednáním může vyvolat určitý právní následek, a chtěl jej vyvolat (úmysl přímý), nebo tehdy, když jednající věděl, že následek může způsobit, a pro případ, že jej způsobí, s tím byl srozuměn (úmysl nepřímý). Srozumění jednajícího se způsobením následku u nepřímého úmyslu vyjadřuje jeho aktivní volní vztah k následku, který není přímým cílem jeho jednání ani nevyhnutelným prostředkem k dosažení jiného jím sledovaného cíle, nýbrž nechtěným (vedlejším) následkem jeho jednání. Jednající je přitom srozuměn s tím, že dosažení jím sledovaného cíle předpokládá způsobení tohoto následku. Na takové srozumění lze usoudit tehdy, jestliže jednající nepočítal s žádnou konkrétní okolností, která by mohla následku, který si představoval jako možný, zabránit, nebo jestliže spoléhal jen na okolnosti, které nebyly reálně způsobilé takovému následku zamezit. V projednávané věci je tvrzení stěžovatele o tom, že nemohl vědět o úmyslu dlužníka daň úmyslně nezaplatit, zcela účelové. Sám totiž byl osobou, která rozhodovala o tom, jestli daň bude či nebude

uhrazena, resp. která byla obeznámena s majetkovými poměry a všemi okolnostmi (srov. bod [60] výše), které mohly ovlivnit nezaplacení daně. Přesto s ním uzavřel kupní smlouvu a uhradil mu zdanitelné plnění včetně daně z přidané hodnoty

[65] Žalovaný sice pochybil, pokud stěžovateli zaslal seznámení do datové schránky fyzické osoby. Pochybení však nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného a rozsudek městského soudu plně obstojí.

IV. Závěr a náklady řízení

[66] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[67] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu